ALL FOR EDUCATION
EDUCATION FOR ALL
ปลุกพลังปวงชนเพื่อเด็กไทยทุกคน

พื้นที่ปลอดภัย กู้ใจวัยเรียน

สถานการณ์ของคนพิการในประเทศไทย

สถิติข้อมูลคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการจำแนกตามภูมิภาค และเพศ
ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2537 – 31 กรกฎาคม 2567

ลำดับ	ภาค	ชาย	หญิง	รวม
1	กรุงเทพมหานคร	55,681	49,053	104,734
2	ภูมิภาค	1,086,249	1,008,995	2,095,244
รวมทั้งสิ้น		**1,141,930**	**1,058,048**	**2,199,978**
ภูมิภาค ประกอบด้วย				
2.1	ภาคกลางและภาคตะวันออก	247,439	215,965	463,404
2.2	ภาคตะวันออก-เฉียงเหนือ	438,156	417,647	855,803
2.3	ภาคใต้	150,482	131,073	281,555
2.4	ภาคเหนือ	250,172	244,310	494,482
รวม		**1,086,249**	**1,008,995**	**2,095,244**

ข้อมูล ณ วันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2567 ที่มา : ข้อมูลประมวลผลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางคนพิการ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

สิทธิด้านการศึกษาสำหรับคนพิการในต่างประเทศ

ออสเตรเลีย: สร้างความเสมอภาคสำหรับผู้มีความต้องการพิเศษ การพัฒนาทักษะด้านอาชีพควบคู่กับการพัฒนาทักษะการใช้ชีวิต

นิวซีแลนด์: โรงเรียนการศึกษาพิเศษที่รัฐจัดสรรงบประมาณเต็มจำนวน

ญี่ปุ่น: โรงเรียนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษา เช่น หูหนวก ตาบอด หรือพิการด้านอื่นๆ ทุนการศึกษาญี่ปุ่นสำหรับนักเรียนมัธยมปลาย ทุนการศึกษาระดับวิทยาลัยอาชีวศึกษา หรือ Senmon Gakkou เป็นสถานศึกษาระดับสูงประเภทหนึ่ง ซึ่งเป็นสถานศึกษาที่มุ่งยกระดับการศึกษาและให้ผู้เรียนได้รับความรู้ เทคนิคและทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ

ความเหลื่อมล้ำของโอกาสทางการศึกษาของคนพิการ

โอกาสทางการศึกษาจากการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2560 พบว่า คนพิการอายุ 5-24 ปี ที่ยังศึกษาอยู่มีเพียงร้อยละ 34.7 (หรือประมาณ 1 ใน 3) ในขณะที่คนที่ไม่พิการในวัยเดียวกันยังศึกษาอยู่ถึงร้อยละ 71.9 หากเทียบอัตราการเรียนตามเกณฑ์อายุตามรายงานการสำรวจความพิการ พบว่า

คนพิการวัย 6-11 ปี ที่เรียนในระดับประถมศึกษามีร้อยละ 58
ระดับมัธยมศึกษา (อายุ 12-17 ปี) ร้อยละ 38.2
ระดับอุดมศึกษา (อายุ 18-24 ปี) ร้อยละ 2.4

ข้อค้นพบปัจจัยที่ส่งผลต่อการหลุดออกจากระบบการศึกษาของผู้พิการ 6 ด้าน

1. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียน
2. ปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐาน
3. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ
4. ปัจจัยด้านการเข้าถึงการศึกษา
5. ปัจจัยด้านครอบครัว สังคม และสุขภาพ
6. ปัจจัยด้านนโยบายและการสนับสนุนจากภาครัฐ

อ้างอิง : Preventing School Failure : Alternative Education for Children and Youth

ห้อง C | พื้นที่ปลอดภัย กู้ใจวัยเรียน

ALL FOR EDUCATION
EDUCATION FOR ALL
ปลุกพลังปวงชนเพื่อเด็กไทยทุกคน

ความเหลื่อมล้ำของโอกาสในการทำงานของคนพิการ

อายุ 20–29 ปี
มีโอกาสในการทำงานเพียง
ร้อยละ **25.2**

อายุ 30–39 ปี
มีโอกาสในการทำงานเพียง
ร้อยละ **38.7**

อายุ 40–49 ปี
มีโอกาสในการทำงานเพียง
ร้อยละ **46.0**

อายุ 50–59 ปี
มีโอกาสในการทำงานเพียง
ร้อยละ **48.4**

การรับบริการสาธารณสุข

คนพิการประมาณ 155,000 คน (ร้อยละ 4.2 ของผู้พิการทั้งหมด) ไม่ได้เข้ารับการรักษาและการฟื้นฟูสมรรถภาพเมื่อจำเป็น เนื่องจากไม่มีผู้ดูแลในการพาไป ไม่มีค่ารักษาพยาบาล/ค่าเดินทาง หรือเดินทางไม่สะดวก โดยจำนวนคนพิการที่มีความยากลำบากในการดูแลตนเอง ที่จำเป็นต้องมีผู้ดูแลคนพิการเท่ากับ 716,263 คน (ร้อยละ 19.4 หรือประมาณ 1 ใน 5 ของคนพิการทั้งหมด) ในจำนวนนี้ มีคนพิการร้อยละ 9.1 หรือประมาณ 65,000 คนที่ไม่มีผู้ดูแล ขณะที่คนพิการส่วนใหญ่ร้อยละ 85.0 มีผู้ดูแลเป็นคนในครอบครัว ซึ่งต้องใช้เวลาในการดูแลประมาณ 11–12 ชั่วโมง/วัน ทำให้มีสมาชิกในครัวเรือนจำนวนประมาณ 66,000 คน (ร้อยละ 10.8) ต้องลาออกจากงานมาดูแลคนพิการ และส่งผลให้เกิดการสูญเสียรายได้โดยเฉลี่ยประมาณ 10,104 บาท/เดือน/ราย

ความยากจนของผู้พิการ

จากรายงานสถานการณ์ความยากจนและความเหลื่อมล้ำของประเทศไทย ปี 2563 ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พบว่า ปี 2563 สัดส่วนคนจนในประเทศไทยโดยรวมเท่ากับร้อยละ 6.84 แต่สัดส่วนความยากจนของคนพิการตั้งแต่เกิดเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 11.5 และคนพิการที่ไม่ได้พิการตั้งแต่เกิด สัดส่วนความยากจนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 13.7 เทียบกับ กล่าวได้ว่าสัดส่วนความยากจนจะกระจุกตัวสูงขึ้นในครัวเรือนคนพิการ

ความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงสวัสดิการ

ผลการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2560 พบว่า จำนวนคนพิการทั้งหมด 3.7 ล้านคน

ร้อยละ 44.4
ได้รับการจดทะเบียนเป็นคนพิการตามกฎหมาย

ร้อยละ 43.8
ได้รับเบี้ยยังชีพคนพิการ

ร้อยละ 35.8
จำเป็นต้องมีเครื่องช่วยหรืออุปกรณ์สำหรับคนพิการ

ร้อยละ 58
ได้รับเครื่องช่วย/อุปกรณ์ที่จำเป็น

ร้อยละ 42
ไม่ได้รับเครื่องช่วย/อุปกรณ์ที่จำเป็น

มีคนพิการร้อยละ 9.1 หรือประมาณ 65,000 คน ที่ไม่มีผู้ดูแล

ห้อง C | พื้นที่ปลอดภัย กู้ใจวัยเรียน

ALL FOR EDUCATION
EDUCATION FOR ALL
ปลุกพลังปวงชนเพื่อเด็กไทยทุกคน

REFLECTION

คุณจะกลับไปสร้างพื้นที่ปลอดภัยที่บ้าน โรงเรียน หรือ
ชุมชนของคุณ เพื่อเด็กที่มีความแตกต่างหลากหลายอย่างไร

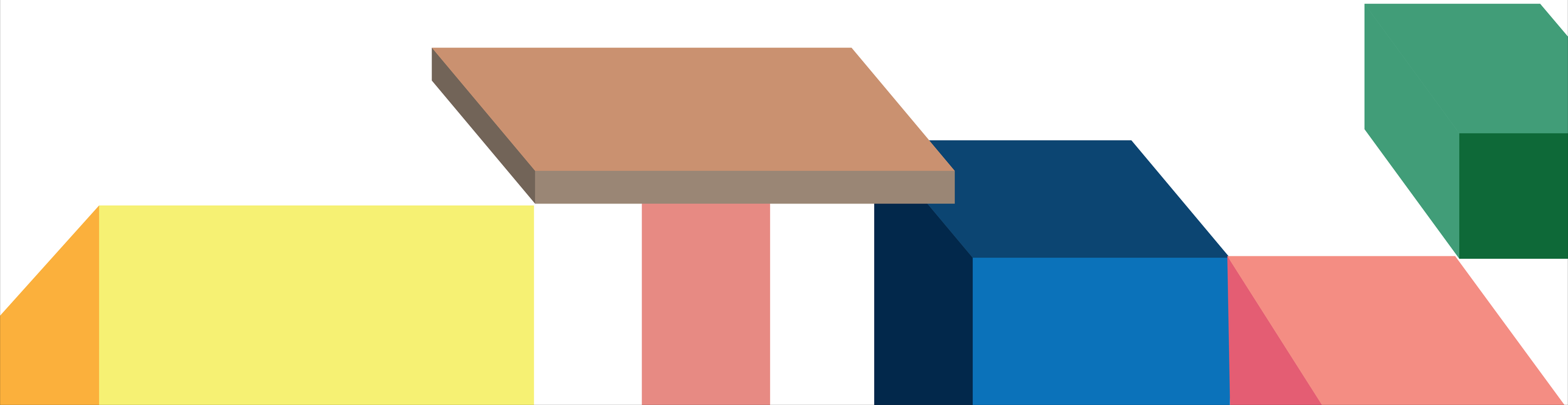

ห้อง C | พื้นที่ปลอดภัย กู้ใจวัยเรียน

ALL FOR EDUCATION
EDUCATION FOR ALL
ปลุกพลังปวงชนเพื่อเด็กไทยทุกคน

REFLECTION

พื้นที่สะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรมต่างๆ ในห้องนี้